

bei, dar într'un grad mai mic de importanță. Au fost însă multă vreme de atunci în coace învățați de aceia care au exclus din filologie istoria limbei, ca pe una ce nu ar istorisi vreo faptă omenească, ci niște obiecte date de a gata omului de natură, în mod independent de voință: limba s'a considerat de acei învățați ca un organ înăscut, care se dezvoaltă în mod firesc ca oricare alt organ al nostru, fără intervenirea voinței (*Schleicher*, *Die Darwinsche Theorie und die Sprachwissenschaft*, III Aufl. Weimar 1873).

Încetul cu încetul însă această istorie a limbei, care s'a introdus la început cam pe furiș în filologie, a căpătat o așa de mare importanță, încit nu numai că a ocupat ea singură activitatea a foarte mulți bărbați, mai ales Germani, de la începutul veacului nostru până astăzi, dar clasificatori mai noi ai filologiei (*Gustav Körting*, *Encyclopädie und Methodologie der romanischen Philologie*, Heilbronn.

---

terum ἀποσπασμάτων, Hamburg. 1704). Cel dintiu însă care a făcut o lucrare de samă a fost *Fr. Aug. Wolf*. Începind de la an. 1786 a ținut Wolf la Halle lecții sub titlul de *Encyclopädie und Methodologie der Studien des Alterthums*, iar la 1807 a publicat o schiță a enciclopediei sale sub titlul de *Darstellung der Alterthumswissenschaft in Wolf und Buttmanns Museum der Alterthumswissenschaft*, Berlin.—Capo d'opera lucrărilor de acest fel o formează rezumatul lecțiilor asupra enciclopediei științelor filologice, pe care le-a ținut la Berlin între anii 1809 și 1865 *August Boeckh*, și care s'a publicat după moartea autorului sub titlul *Encyclopädie und Methodologie der philologischen Wissenschaften von August Boeckh*, Leipzig, 1877, a doua ediție Leipzig, 1886